

Sosiaalitoimen sosiaalityöntekijät ry 60- vuotta

Sosiaalitarkkaajista
sosiaalityöntekijöiksi –
arkista puurtamista ja
tähtihetkiä
vuosikymmenten
kuluessa

Juhlaseminaari 4.10.2019
Työväen museo Werstas
Tampere

YHDISTYSTOIMINNAN ALKU

Huoltokassa Seura No 3 1959

Sosiaalitarkkaajille oma koko maata käsittävä yhdistys

Sosiaalitarkkaajat pitivät perustavan kokouksensa huoltopäivien yhteydessä 9. 8. 59 Imatralla, jonne oli

Kodinhoitajat retkellä

Virkistystä arkisen päivän puuhailun lomaan, sitä kaipaa jokainen ihminen tänä kiireisenä aikana.

Tällaisen virkistystilaisuudeksi tarjotun järjestivät Hämeenlinnan kodinhoitajat, kutsumalla vieraisensa Riihimäen sekä Lammin virkissarensa toukokuun viimeisenä sunnuntaina ja runsaslukuisena kutsua noudatettiin, sillä ainahan vierailulle on hauska pistäytyä, se avartaa, piristää ja virkistää kuten eräs mukana ollut totesi. — Ensin ko-

kokontunut joukko sosiaalitarkkaajia eri puolilta Suomea.

Kokouksen avauksen suoritti sosiaalitarkkaaja Taisto Suontausta Asikkalasta, hänet kutsuttiin myös kokouksen puheenjohtajaksi. Kokouksen sihteeriksi kutsuttiin sosiaalitarkkaaja Annikki Virtain Hartolasta. Pöytäkirjantarkastajiksi sosiaalitarkkaajat Sulo Aho Hyvinkäältä ja Maija Näveri Raisiosta. Keskusteltiin sosiaalitarkkaajien yhdistyksen perustamisesta. Vilkkaan keskustelun aikana todettiin yhdistyksen tarpeellisuus. Päätettiin perustaa Sosiaalitarkkaajat ry., jonka kotipaikka on Asikkala. Samalla päätettiin liittyä jäseneksi Suomen Sosiaalihuollon Ammattiliittoon. Kokouksen aikana käytiin läpi sosiaalitarkkaajien mallisäännöt, jotka hyväksyttiin. Jäsenmaksuksi hyväksyttiin 400 mk, sekä lisäksi Suomen Sosiaaliliiton jäsenmaksu-

Sosiaalityön ammatillistuminen historiallisena prosessina

- Huoltotyöntekijöiden ammatillinen keskus (HAK) v. 1949 -> nimenmuutos: Suomen Sosiaalihuollon Ammattiliitto (SSA) 9.8.1959 ja Sosiaalityöntekijäin Liitto (SosTL) v. 1962
- Samassa yhteydessä, 9.8.1959, perustettiin Sosiaalitarkkaajat ry
- Nimenmuutos: Sosiaalitoimen Sosiaalityöntekijät ry 1990-luvun alussa
- Ammatillinen kelpoisuuslaki 1983
- Ammatillisuudesta tieteellisyyteen: sosiaalityö akateemiseksi oppiaineeksi ja professioksi
- Sosiaalisten ongelmien kasvu 1990-luvulla
- Sosiaalityö ammattina näkyväksi ja työn reunaehtojen kiristyminen 2000-luvulla

**Kiljavan 30-vuotisjuhlaseminaarissa v. 1989 oman
työn tutkiminen ja kehittäminen teemana:
Kehittämishankkeiden merkitys työntekijälle ja työyhteisölle:
löytyykö niiden avulla uusia välineitä työn jäsentämiseen?**

Yhdistystoiminnan tavoite 1990-luvulta alkaen:

- Sosiaalityön asiantuntijuuden, ammatillisuuden ja asiakkaan aseman vahvistaminen
- Sosiaalityön määrittely ja sisällöllinen kehittäminen
- Sosiaalityön oikeutuksen sekä asiakkaan oikeuksien puolustaminen
- Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien tarjoaminen jäsenille

SOSIAALITOIMEN SOSIAALITYÖNTEKIJÄT RY

POSTERIMME

Taustatekijät

- Perustettu 1959
- Ammatillinen kelpoisuusasetus 1983
- Sosiaalityö tieteelliseksi oppiaineeksi ja professioksi
- Sosiaalisten ongelmien kasvu 1990-luvulla
- Sosiaalityö ammattina näkyväksi ja työn reunaehtojen kiihtyminen 2000-luvulla

Yhdistystoiminnan tavoite

- Sosiaalityön asiantuntijuuden, ammatillisuuden ja asiakkaan aseman vahvistaminen

Toimintastrategia

- Sosiaalityöntekijöiden ammatillisten etujen ja oikeuksien edistäminen
- Ammatillisen identiteetin vahvistaminen ja ammatillisen tuen välittäminen
- Sosiaalityön sisällön määrittely ja sisällöllinen kehittäminen yhteiskunnallisessa kontekstissa
- Sosiaalityön oikeutuksen sekä asiakkaan oikeuksien puolustaminen yhdistämällä työntekijä- ja asiakasnäkökulma
- Vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen jäsenille

Yhdistystoiminnan vaikutukset

- Vahvistaa dialogisen asiantuntijuuden kehittymistä ja itsearviointia
- Luo edellytyksiä sosiaalityöntekijöiden ja asiakkaiden empowermentille
- Tekee näkyväksi hiljaista tietoa
- Ylläpitää sosiaalityön laadullista ja sisällöllistä kehittämistä

**Arvostus järjelle – järjestys arvoille!
SOSTL:n Valtakunnallinen toimintapäivä ja
mielenosoitus Eduskuntatalolla 21.10.1993
yhdistyksemme aloitteesta.**

AKTIIVISTA TOIMINTAA

EDUSKUNTATALON PORTAILLA

Myytit murtuvat

Kun keskiverto suomalainen ensi kertaa elämässään avaa sosiaaliviraston oven hän tapaa siellä ehkä naapurinsa tai sukulaisensa odottamassa toimeentulotukiasiansa käsittelyä: myytti avunhakijoiden ominaisuuksista on murtunut. Asiakkaaksi voi joutua kuka tahansa meistä. Jokaisen avuntarvitsijan elämäntarina on ainutlaatuinen, mutta sosiaaliryöntekijälle valitettavan tuttu; työttömyys, sairaus, riittämätön perusturva ja asuminen kalleus pakottaa etsimään apua. Tästä huolimatta sosiaaliviraston kynnys ylitetään epävarmana ja häpeillen. "En kuvitellut koskaan tänne tulevani, mutta muita vaihtoehtoja ei jäänyt", on tulijoiden tyypillinen avauspuheenvuoro.

Ankeat ajat ovat osoittaneet suomalaisen sosiaaliturvan haavoittuvuuden. Se ei toimi silloin, kun sen pitäisi. Systemi puuroutuu, byrokratia lisääntyy, ihmisiä luukutetaan, väliinputoajien määrä kasvaa ja viimesijaisesta toimeentulotuesta tulee ensisijainen avustamisjärjestelmä. Luvattu perusturvauudistus on välttämättä toteutettava.

Kun ammattiliittojen työttömyyspäivärahat viipyvät,

amme. Rahat siirtyvät yhteiskunnan taskusta toiseen. Lisäesimerkkinä 50 mk:n terveyskeskusmaksu kasvaa edestakaisella matkallaan terveyskeskuksesta sosiaalivirastoon käsittelymaksuineen kohtuutoman suureksi.

Olisi myös mielenkiintoista laskea, kuinka paljon asuntolainan korkoja maksetaan toimeentulotukena pankeille. Siitä muodostuisi ilmeisesti huomattava sosiaalipoliittinen tulonsiirto valtiolta ja kunnilta pankeille.

Sosiaaliryöntekijöiden pyrkimykset työmenetelmiensä kehittämiseksi näyttävät hautautuvan hallitsemattoman asiakasmäärän alle. Tämän seurauksena joustavuus vähenee, kiire kasvaa, paine lisääntyy ja asiakkaiden sekä sosiaaliryöntekijöiden oikeudet kapenevat.

Kun eläkkeet ja päivärahat jäädytetään, opintoturva leikataan, palkkoja alennetaan ja palveluiden omavastuuosuuksia korotetaan, on odotettavissa uusi asiakkaiden tulva sosiaalivirastoihin. Samanaikaisesti karsitaan toimeentulotukimenoja, virkoja jäädytetään, sijaisia ei palkata jne. Millä välineillä sosiaaliryöntekijät jaksavat hoitaa tätä?

v. 1994 Terve Sos-messuilla Tampere- talossa
yhdessä Talentia Pirkanmaan kanssa: Elämän ruletti –
pelää pelasi myös silloinen sosiaaliministeri saaden kortin,
joka kehotti elämään kuukauden toimeentulotuen määrällä

Kiteytys valtakunnallisen yhdistyksen merkityksestä 1990-luvulla:

- ”Toiminta yhdistyksessämme on kannatellut läpi vaikeiden lamavuosien näköalattomuuden sekä tukenut ja rohkaissut kuormittavassa työtodellisuudessa, mutta myös innostanut ja valtaistanut toimimaan ammatillisten tavoitteiden puolesta mahdottomissakin tilanteissa...

Monet itselle tärkeät asiat ovat vähitellen toteutumassa kuten työn vaativuuden arviointi, ammatinharjoittamislaki ja sosiaalityön näkyväksi tuleminen”.

(Aila Nyberg-Kork, Tarkkana-tiedote 4/2001 puheenjohtajan palstalla 10-vuotisen puheenjohtajapestin päättyessä)

KANSANEDUSTAJAT YHDISTYKSEN VIERAINA

Ammatillinen yhdistys rakenteena, yhteisönä ja välineenä

- tarjoaa rakenteen vaikuttamiselle
- tarjoaa samoihin arvoihin sitoutuvien yhteisön ja tuen
- auttaa kollektiiviseen asiantuntijuuteen
- auttaa uskaltamaan ja ottamaan kantaa
- auttaa pois hiljaisuuden kulttuurista
- vie kollektiivina asioita eteenpäin
- ajankohtainen mahdollisuus: kantelut laittomista tilanteista

Anna Metteri 50-vuotisjuhlaseminaarissa v. 2009

Sosiaalityön tulevaisuuden rakentaminen ajan haasteisiin tarttumalla

- Identiteetin kehittäminen reagoivasta aloitteelliseksi
 - sosiaalityöntekijä on altavastaajan asemassa paikallispoliittisissa julkisuuksissa (Petrelius 2003)
- tietoinen ja aktiivinen suhde poliittiseen päätöksentekoon
- elävä suhde suureen yleisöön ja yleiseen mielipiteeseen
 - >>kansalaisia kiinnostaa, miten järjestelmä toimii ja miten se saavuttaa tai ei saavuta tavoitteitaan
- julkisuustyö on yksi tehokkaimmista vaikuttamisen keinoista
- huomio työn organisointiin ja sosiaalityön johtamiseen

Anna Metteri 50-vuotisjuhlaseminaarissa v. 2009

Sosiaalialan tulevaisuuden rakentaminen tämän ajan kiperiin kysymyksiin tarttumalla

- radikaali ihmisarvon puolustus
- taitojen vahvistaminen:
 - argumentaatio
 - eettinen osaaminen
 - julkinen keskustelu ja kirjoittaminen
- yhteisöllisiä työmuotoja ja ryhmien kanssa työskentelyä individualistisen orientaation rinnalle ja sijalle? – säästyy aikaa ja syntyy vertaistukea ammatillisen tuen rinnalle.
- sosiaalityön ei kannata jäädä yksin, liittolaisia löytyy
 - > kansalaiset kannattavat hyvinvointivaltion säilyttämistä
 - > HYVA ry, Hyvinvointivaltion vaalijat ry.
 - > yliopistojen sosiaalityön koulutukset
 - jne.

Anna Metteri 50-vuotisjuhlaseminaarissa v. 2009

Eloseminaareista on muodostunut perinne 2010-luvulla.

Niissä on kehitetty yhdistyksen toimintaa, pohdittu sosiaalityöntekijyyttä, työn reunaehtoja, rakenteita ym. Vasta työntäyteisen päivän päätteeksi on sitten rentouduttu..

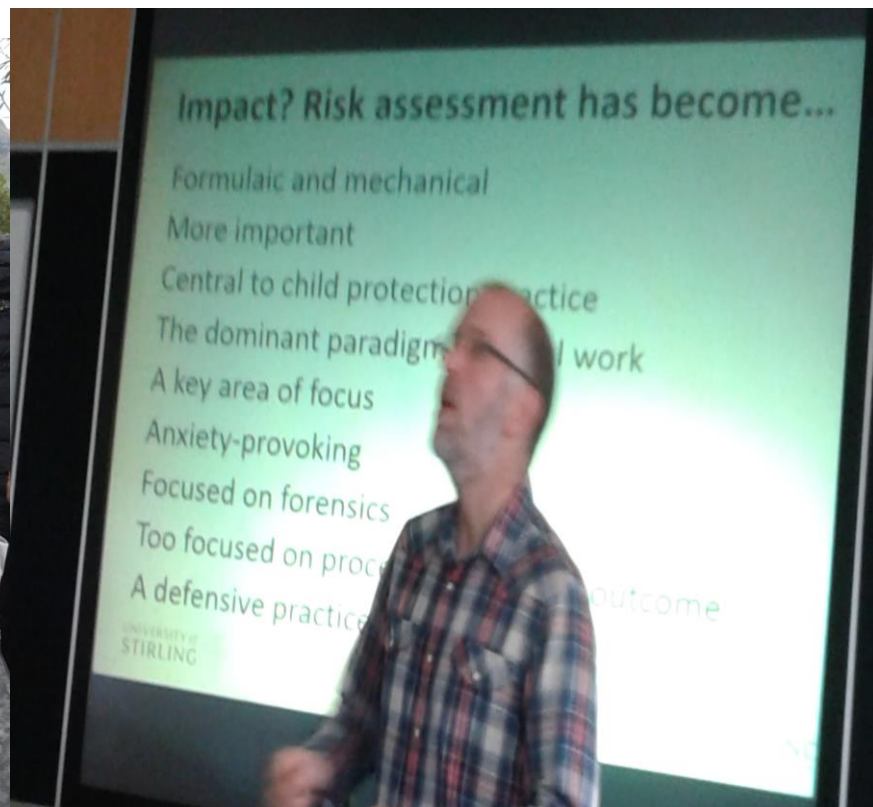
Eloseminaareja ajankohtaisista aiheista, esimerkiksi:

- 2013: ASIAKAS – SOSIAALITYÖNTEKIJÄ – ETIIKKA – haasteet ja odotukset. KOLI
- 2014: RAKENTEELLINEN SOSIAALITYÖ ja tutustuminen Ahvenanmaan sosiaalipalveluihin, MAARIANHAMINA JA ECKERÖ
- 2015: SOSIAALITYÖ JA MUUTTUVAT RAKENTEET; Eksote ja Imatran lastensuojelutyö, yhdessä Talentia Etelä-Karjalan kanssa, IMATRA
- 2016: SOTE ja sosiaalipalvelut Mänttä-Vilppulan mallissa, KEURUU
- 2017: OPINTOMATKA EDINBURGHIIN: tutustuminen lapsiperheiden asemaan ja sosiaalipalveluihin sekä sosiaalityön koulutukseen Skotlannissa; yhdessä Talentia Etelä-Savon kanssa
- 2018: ERIARVOISTUVA LAPSUUS SOSIAALITYÖN HAASTEENA, yhdessä Talentia Etelä-Savon kanssa, SAVONLINNA

Ahvenanmaalla 2014: Maarianhaminassa mietittiin rakenteellista sosiaalityötä ja jatkettiin ulkoilmaseminaarissa Leenan mökillä...

Opintomatkalla Edinburghissa 09/17. Yksi päivä vietettiin Stirlingin yliopistolla, jossa kuulumme ajankohtaisista tutkimushankkeista. Pprof. Duncan Helm puhui aiheesta ”Sosiaalityössä työskennellään riskien ja epävarmuuden kanssa ”

Tapaaminen Eduskunnan perustuslakivaliokunnan puheenjohtajan ja lainsäädäntöneuvoksen kanssa ajankohtaisista sosiaalityön asioista – erityisesti SOTESTA -> Kannanotto poliittisille päättäjille 02/18

Kannanottoja toimeentulotuesta ja aikuissosiaalityöstä

- Kannanotto Toimeentulotuki sosiaalityön välineeksi 02/2015
- Perustoimeentulotuki Kelaan – resursseja sosiaalityölle ja täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki sosiaalityön välineeksi kuntiin. Kentän työntekijöiden huolia siirtoprosessissa. Yhdistyksen puheenvuoro Sosiaalialan asiantuntijapäivillä 03/2016
- Kannanotto Byrokratia ja muodollinen kontrolli eivät auta sosiaalityön asiakasta - työn kehittämisen lähtökohdaksi kumppanuus, tuki ja vaikuttavuuden arviointi 12/2016 lähetettiin Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, STM:n, Kelan, Kuntaliiton, Sosiaaliturvan Keskusliiton virkamiehille, Heikki Hiilamolle ja Talentialle.
- Kannanotto ”Toimeentulotuen Kelasiirrossa juridinen ongelma” lähetettiin mm. kansanedustajille, Stm:lle, Kuntaliitolle 01/2017
- Kantelu EK:n oikeusasiamiehelle kiireellisen toimeentulotuen käsittelyä koskevasta ohjeistuksesta Kelassa ja kunnissa v. 2017. Vastaus osoitettiin myös STM:lle ja Kelalle.
- Kirje/palaute Elli Aaltoselle sosiaalityöntekijöiden ja asiakkaiden esiin nostamista, toimeentulotuen käsittelyssä edelleen ilmenevistä ongelmista 2018.

Kannanottoja sosiaalityön puolesta:

- 2016: KIRJELMÄ TALENTIALLE SEN VALTIONEUVOSTOLLE ANTAMAN KANNANOTON VUOKSI: TÄHDENNETTY KELPOISUUSVAATIMUKSISTA KIINNIPITÄMISTÄ UUDEN SOSIAALIHUOLLON AMMATTIHENKILÖLAIN MUKAAN
- 2016 KANNANOTTO TERVEYDENHUOLTOLAIN JA SOSIAALIHUOLTOLAIN MUUTTAMISESTA KOSKIEN KIIREELLISTÄ HOITOA JA PÄIVYSTYSTÄ
- SOSIAALITYÖN PÄIVÄN JULISTUS SOSIAALITYÖN ASEMESTA, ARVOISTA JA ETIIKASTA 2017 YHDISTYKSEN ALOITTEESTA; MUKANA TALENTIALAISIA YHDISTYKSIÄ JA LÄHEISIÄ SIDOSRYHMIÄ
- LAUSUNTO SOSIAALITYÖNTEKIJÖIDEN JA SOSIAALIOHJAAJIEN TYÖNKUVIEN SELKIYTTÄMISESTÄ JA TYÖNJAON KEHITTÄMISESTÄ 2.9. ja 14.10.2017 TEEMAKOKOUSTEN POHJALTA
- KANNANOTTO TALENTIALLE LASTENVALVOJAN PÄTEVYYDESTÄ 2018

Toimintaa sosiaalityön sisällön ja aseman puolesta sote- ja maku-uudistuksessa

- Vastattiin STM:n webropol-kyselyyn soten valinnanvapauslakiluonnoksesta 2 kertaa v. 2017
- AIKUISSOSIAALITYÖN PUOLESTA – NYT!
vaadittiin Talentiaa toimimaan tarmokkaasti ja näkyvästi sosiaalityön puolesta sote- ja maku-uudistuksessa v. 2017
- Eduskunnassa perustuslakivaliokunnan pj:n tapaaminen 02/2018
- Kannanotto sosiaalipalvelujen järjestämisestä SOTESSA 02/18 eduskuntaryhmien pj:lle, sos&terveys, perustuslaki- ja hallintovaliokunnalle, avainministereille, kuntaliitolle, Kelalle, Talentialle, Sosiaalityön Uraverkostolle

Työ sosiaalitoimen sosiaalityön eteen jatkuu 60-kymppisellä Sosiaalitoimen Sosiaalityöntekijät ry:llä!

4.10.2019 Juhlaseminaari

Sosiaalisesti kestävä kehitys

OHJELMA

- 09.00 - 10.00 **Ilmoittautuminen ja aamukahvi**
- 10.00 - 10.10 **Juhlaseminaarin avaus**
Puheenjohtaja Teija Virtanen
- 10.15 - 11.15 **Sosiaalityö ja ekologinen kriisi**
YTT Satu Ranta-Tyrkkö
- 11.15 - 12.15 **Sosiaalityön vastaus yhteiskunnalliseen muutokseen: ihmistä lähelle tuleva, jalkautuva, yhteisöllinen ja rakenteisiin vaikuttava sosiaalityö**
YTT Anna Metteri
- 12.15 - 13.15 **Lounas lounasravintola Siperiassa**
- 13.15 - 14.15 **Vastuulliset ja vastuuttomat - intuitioista oikeudenmukaisuuteen**
PhD Johanna Ahola-Launonen
- 14.30 –15.30 **Ansiomerkkien jakaminen ja musiikkiesitys: Ukentelemen**
- 15.30 **Kahvi ja kakkutarjoilu**